

HAC

Lütfi ŞENTÜRK
Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı

İSLÂMİN beş temel ibadetinden biri olan hac, malî ve sıhî durumu müsait olan müslümanlara ömürlerinde bir defa farzdır. Birden fazlası ise nafilidir.

Hac ibadeti mukaddes belde olan Mek-ke-i Mükerrreme'de ifa edilir. Dünyanın her tarafından bulunan ve hac kendilerine farz olan müslümanlar hac mevsiminde kara, hava ve deniz yolu ile akın akın bu yere gel-meye başlarlar. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de konu ile ilgili olarak şöyle buyuruluyor: "İn-sanları hacca çağır; yürüyerek veya binekler üstünde uzak yollardan sana gelsinler. Tâki kendi menfaatlerine şahit olsunlar; Allah'ın onlara rızık olarak verdiği hayvanları belli günlerde kurban ederken O'nun adını ansın-lar. Siz de bunlardan yiyin, çaresiz kalmış yoksulu da doyurun. Sonra kirlerini giderip temizlensinler. Adaklarını yerine getirsinler. Kâbeyi tavaf etsinler." (Hacc : 27 - 29) Renk-leri-dilleri ayrı ve fakat inançları ve gönülle-ri aynı olan bu insanlar birbirleri ile anlaşıp kaynaşırlar. Hep birlikte Yüce yaratıcıya yönelerek, O'ndan af ve bağış dilerler. Yalnız kendileri için değil bütün müslümanlar ve tüm insanların hidayet ve mutluluğu için el açıp dua ederler.

Her müslüman bu mübarek yerleri gör-mek için can atar. Yeryüzünde ilk mâbed ola-rak inşa edilmiş Kabe burada. Onu ziyaret edip tavaf etmek, İslâm güneşinin doğduğu ve ilk müslümanların yaşadıkları bu yerleri görmek her inanan insana heyecan verir.

Haccin diğer ibadetlerden farklı yönleri vardır. Öbür ibadetler yalnız mal veya yalnız beden ile yapılırken O, hem malî ve hem de bedenî bir ibadettir ve oldukça da zahmet-lidir. Sıcak bir yer olan Mekke-i Mükerreme'-de toplanan bir kaç milyon insan aynı za-manda bir yerde bulunmak, belli bir zaman içinde Kâbeyi tavaf etmek ve diğer hac ile ilgili ibadetleri yapmak zorundadır. Bunun için kalabalıklar arasında sıkışıp bunalanlar, fenalık geçirip bayılanlar ve hatta ezilip, ölenler bile olur. Kaldığı yeri ve arkadaşlarını kaybedenlere ve bunun için de saatlerce dolaşanlara da rastlanır. Haccin bu meşakka-tine binaendir ki, Sevgili Peygamberimiz hac-ca niyet ederlerken : "Allah'ım haccı bana kolay kıl..." diye dua etmişlerdir. Bu günler-de hacca hazırlanarak yola çıkmak üzere bu-lunan hacı adaylarımız bu gerçeği gözönün-de bulundurmamak ve her zamankinden daha çok sabırlı ve tahammüllü olmak durumun-dadırlar. Her başarıya sabırla ulaşılacağını unutmamak lâzımdır.

Yazımızı Sevgili Peygamberimizin bir mübarek sözü ile bağlayalım : "Bir kimse hacceder ve hac esnasında fena lâkırdı söy-lemes ve büyük günahlardan çekinir, küçük günahları işlemekte ısrar etmezse, o kimse günahlardan arınarak annesinden doğduğu gün gibi hac'dan döner."

(Rıyazu's-salihin. C. 2. S. 521)